

PAZAR
28
EYLÜL
1941

Başmuharriri: ABİDİN DAVER

TELEFON: 23300
ADRES: Cağaloğlu
Nuruosmaniye Caddesi
No: 54
Telgraf: İKDAM İstanbul

İKDAM

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

SAYI — 785 — SENE 2

DİKEAT
Gazeteye
gönderilen
evrak geri
verilmez.

TAKVİM
Hicri: 1360 — Ramazan 6
Yıl: 1941 — Ay: 9 Gün: 27
28 — Eylül — PAZAR
Rumi: 1357 — EYLÜL 15

FLATİ
Her yerde
3
Kuruştur

Son Telgraf Matbaasında Basılır.

BÜYÜK TÜRK AMİRALI Barbarosun Hatırası Anıldı

Dünkü ihtifalde kahraman torunları Barbarosun türbesi önünde geçit resminde

Moskovada

Bugün Amerika murahhası Harriman, İngiliz murahhası Beaverbrook Moskova'dadırlar. Molotof Yoldaşın riyasetinde eski Hariciye Komiseri Litvinof'un da dahil olduğu Rus heyeti de müzakerelere iştirake hazırdr.

Yazan: Prof. Şükrü Baban

Gecen on bir Ağustos tarihinde Prens Ofals zirhlisından yollanan Ruzvelt Çorçil mesaj ile Moskova'da toplanması Anglo - Saksonlara istenen konferans, uzun tereddüt ve konuşmaların sonra Rus hükümet merkezinde nihayet açılmak safhasına girmiştir. Bugün Amerika murahhası Harriman, İngiliz murahhası Beaverbrook Moskova'dadırlar. Molotof Yoldaşın riyasetinde eski Hariciye Komiseri Litvinof'un da dahil olduğu Rus heyeti de müzakerelere iştirake hazırdr.

Bu toplantının Rusya için bu kadar mühim anlarda, bir buçuk ay kadar gecikmesinin sebebi Amerika ile Büyük Britanya arasında yardımın esasları hakkında müzakerelerin uzaması olmuştur. Üçlü konferans âdetâ iki safhalı ve mütakaddim bir ikiler konferansı ile başlamıştır. Amerika delegesi iki hafta kadar Londra'da İngiliz kabinesile temaslarda bulunmuştur. Ruslara yapılacak muavenetin tamamını Amerikaya bırakmak veya İngiltere ile fedakârlığı paylaşmak meselesi ikinci şık kabul edilmek suretile yani Vasingtonun noktai nazarına uygun olarak halledilmiştir.

İngilterede açılan tank haftası ve buna benzer tezahürler bu itilafın birer tabii neticesidir. Amerika kaynaklarının bildir-diklerine göre Rusyaya ve alelhum Nazizm ile mücadele eden devletlere, Çin dahil, yapılacak destekleme gelecek seneden itibaren hissölunur bir hız alacak, fakat üfür yıl tam verimini ve meyvasını verecektir.

Fakat bu, demek değildir ki; o zamana kadar Kızıldünya hiç muavenet yapılmıyacaktır. Daha şimdiden sembolik mahiyette İngiliz tayaraları Leningrad müdafaasına iştirake başlamışlardır. İran yolu açılmıştır. Kafkasyada müdafaazarureti hasıl olursa general Vayvel kuvvetlerle bu karışılama keyfiyetine yardım edecek-tir. Amerika da gerek Vladivos-tok'a gerek İrana bir takım mü-himmat ve harp malzemesi göndermeğe başlamıştır. Fakat şurasını itiraf etmek lâzım gelir ki konferans kararile konferansın başlaması arasında o kadar çok zaman geçmiştir ki Rusyada vaziyet (Devamı 3 üncü sayfada)

Amiralin Beşiktaş'taki türbesi önünde büyük merasim yapıldı

Büyük Türk Amirali Barbarosun haçlı donanmaya karşı Preveze zaferini kazanarak denizlerde Türk bayrağını erişilmez bir iktidara yükseltisinin 403 üncü yıldönümü münasebetile dün şehrimizde parlak bir tören yapılmıştır. Milli bir bayram havası içinde

geçen bu merasim, bütün deniz ve kara nakil vasıtalarının, resmi ve hususi binaların bayraklarla donatılması dolayısıyla âdetâ gün doğarken başlamıştır. Saat sekizden itibaren büyük Amiralin Beşiktaş'taki türbesi önünde toplanmaya başlayan kalamünde (Devamı 3 üncü sayfada)

Bahriye Nazırı Knoks

Bitaraflık kanununun ilgasını istiyor

Ruzvelt yeni bir mesaj neşretti

Albay Knoks

Vasington, 27 (A.A.) — Amerika Bahriye Nazırı Albay Knoks kaftalık Ticaret mecmuasında yaz (Devamı 3 üncü sayfada)

ALMANYA Bulgaristanı

Muhakkak harbe sokacakmış

Londraya göre

Bulgaristan harbe girecek olursa

Hiç bir kazanç telmin edemeyecektir

Londra, 27 (A.A.) — Bulgaristanın vaziyeti hakkında yeni bir haber ahamamıştır. Ahmıyanın arzu ettiği takdirde, Bulgaristanda Ruslara karşı duyulan sempatile (Devamı 3 üncü sayfada)

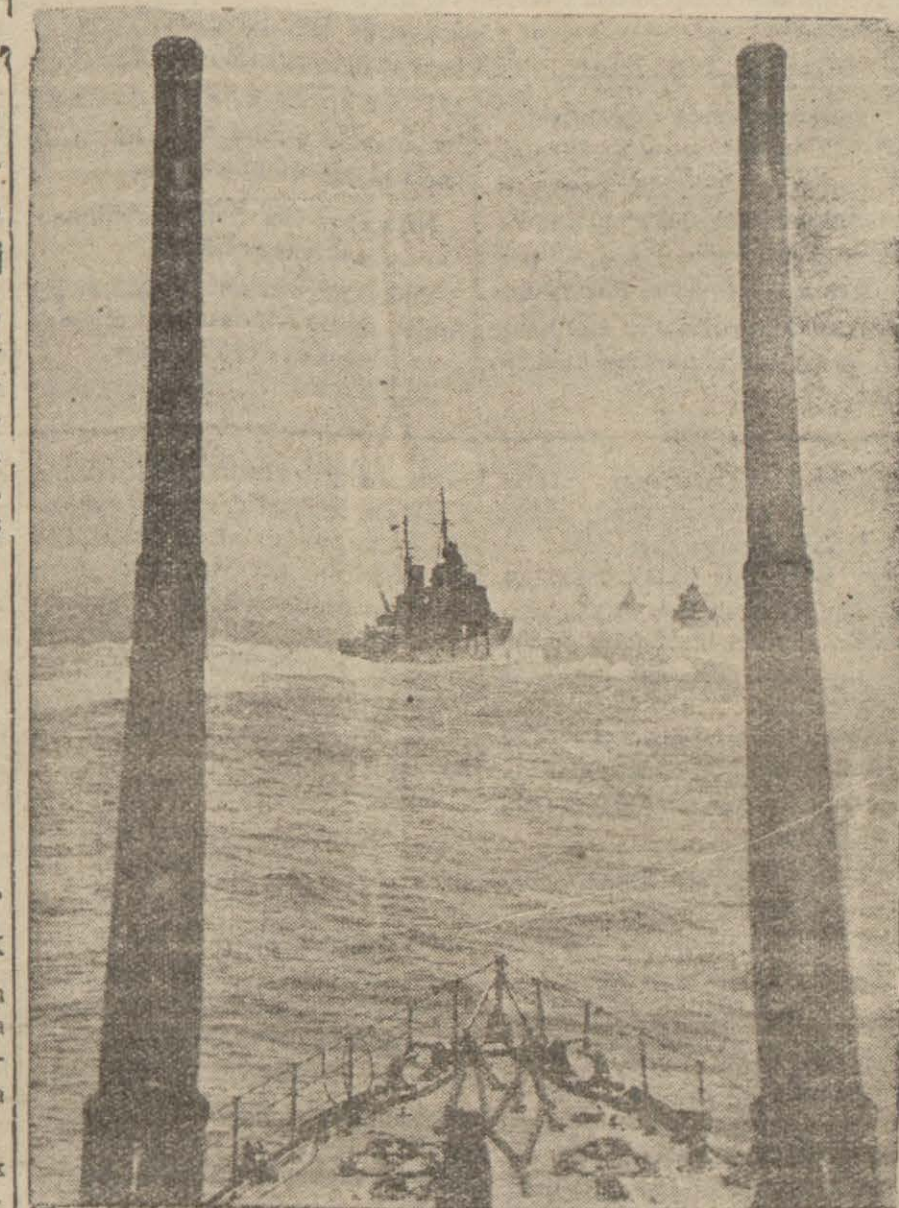
Bohemya ve Moravya umumi valisi

Berlin, 27 (A.A.) — Alman resmî ajansı, Bohemya ve Moravya umumi valisi Baron Kont Neureth'in kendi talebi üzerine vazifesinden affedildiğini ve Alman S. S. k'ı'ları lideri Hedrich'in vekâleten bu vazifeye tayin edilmiş olduğunu bildirmektedir.

Sağlık işleri için 10 senelik bir program

Memleketin bir çok yerlerinde yeniden hastaneler, doğum evleri ve dispanserler açılacak

Ankara 27 (İkdam Muhabirin-den) — Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti, memleketteki sağlık ve içtimai yardım teşkilât ve kurumlarının genişletilmesi ve tekâmülü için 75 milyon liralık on sene üzerine tesis edilmiş olan bir çalışma programı hazırlayarak Başvekâlete sunmuştur. Başvekâlet mütealeları alınmak üzere bu projeyi alâkadar daire

Atlantikte hava taarruzlarına karşı hazırlanmış topların himayesinde seyreden bir gemi

Alman tebliği

İMHA harbi niha yetlendi

Esir miktarı 665 bin

Tarihin hiç kaydetmediği bir zafer kazanıldı

Moskovada yangınlar çıkarıldı

Führerin umumi karargâhın dan: 27 (A.A.) — Alman orduları Başkumandanlığının tebliği:

Hususi tebliğ ile de bildirildiği veçhile Kiyef büyük muharebesi bitmiştir. Geniş bir saha üzerinde gıfte çemberleme hareketile Dinyeperin müdafaasının tesirsiz bırakılmasına ve en küçük Sovyet teşekkülünün çember dışına kasmaına meydan vermeden beş Sovyet ordusunun imhasına muvaffakiyet elvermiştir. Kara ve hava muharebe kuvvetlerinin sıkı bir işbirliği ile ta (Devamı 3 üncü sayfada)

Şark cephesinden resimler: İsgal edilen bir mntakada Alman askerleri bir Sovyet askerini esir ediyor

Cephelerde Vaziyet

Alman - Sovyet harbinde yeni inkişaflar

Cenup cephesinde Alman taarruzları hedeflerine ulaşacak derecede inkişaf etmiştir

Yazan: Emekli Kurmay Sukay I. B.

ALMAN - Sovyet cephesinde umumi manzara şudur: Merkezde Sovyetler taarruz, Almanlar müdafaas halinde, cenahlarda Almanlar taarruz ve Sovyetler müdafaas vaziyetinde. Şimal cenahta Ladoga gölü şar- (Devamı 4 üncü sayfada)

Sovyet tebliği

Budienni ihata edilen kıtaların

Dörtte üçünü kurtardı

Leningratta harp

Şehre 12 km. mesafede cereyan ediyor

Moskova, 27 (A.A.) — Dün gece Negredilen Sovyet tebliğinde 26 Eylülde bütün cephe muharebelerinin devam ettiği bildirilmektedir. (Devamı 3 üncü sayfada)

Vavel İranda

Sovyet kumandanı ile görüşecek

Londra 27 (A.A.) — General Wavell'in Londradan Hindistana avdeti sırasında İranda Sovyet k'ı'ları kumandanı ile görüşmek üzere Tahran'ı ziyaret edeceği bildirilmektedir. (Devamı 3 üncü sayfada)

Örfî idare Tebliği

Sayın Komutan, vatandaşları fedakâr olmağa davet ediyor

Sahte hüviyetle ihbar yapanların bu hareketleri vatanî bir yardım ve hizmet değildir

Sarih adresiz ve imzasız mektuplar üzerine hiç bir muamele yapılmıyacağı evvelce ilân edilmişken yine bir kısım imzasız mektuplar gelmekte ve bittabi yitilip atılmaktadır. Adresli ve imzalı istida şeklinde pullu olarak gelen bir kısım mektupların da adres ve imzalarının uydurma ve sahte olduğu, gelen adresli mektuplar üzerine gerekli muameleye tevessülünden evvel yapılan hususi aramalarla anlaşılmakta olduğundan bunlar da yitilip atılmaktadır. Her iki tarzda yazılan mektuplarda da vatanî birer borç ve vazife yapıldığı ehemmiyetle yazılmaktadır. Fakat hüviyetini göstermek cesaretini haiz olduğu, gelen adresli mektuplar üzerine (Devamı 3 üncü sayfada)

Hazreti Muhammet

VE

İSLÂM ORDULARININ MUHAREBELERİ

Yazan: ZİYA ŞAKİR

Ağlayan mümevizler!

Bizim bildiğimiz, imtihanlarda talebe sıkılır, talebe üzülür, talebe mihnet vah, of çeker, hattâ talebe ağlar. Halbuki musiki imtihanında talebe çalıp söylüyor; gü-lüp oynuyor; mümevizler ise a-hlar, oflar çekerek kâh hazin ha-zin, kâh hüngür hüngür ağlıyor-larımış!.. Ne hoş, ne güzel, ne ta-dımdan yemmez imtihan değil mi?

Fakat zavallılar, ağlamasınlar da ne yapsınlar sanki? Meselâ dükkâ gazetelerden birinin yaz-dığı gibi, imtihan odasından içe-riye en meşhur kemancılar dan bi-ri ile en meşhur okuyuculardan ve gayet yanık sesli bir bayan gi-riyor ve kemanın içli bir taksi-minin sonra, beste itibarile, ger-çekten yürekler sıztan su pek na-zlı, pek nazenin, sarkıyı tuttu-ruyorlar:

«Ağla ey dil, ağla durma haline!»
«Gelin de şimdi bu manzara kar-sısında mümeviz olun da ağlama-ym hakalm!»

Bundan sonra yine en meşhur udilerden, biri ile yine en meşhur okuyuculardan baygın sesli biri damlıyor ve onlar da pek yürek-ten gelme bir taksimden sonra ye-ni mahur şarkıların en kalbe do-kunan, en yürek parahyanların dan:

«Ruhum bir türbedir ki gelen ağlar, giden ağlar!»
«Şarkısına başlıyorlar. Haydi ba-kalım, ağlamayın da göreyim si-zil! Bu vaziyet karşısında ağlama-mak için insanın yüreği taş ol-malı!»

Daha sonra bir neyzen, yahut bir tanburî ile yine sesi canlar ya-kan bir başka bayan, hicazın en nefis ve nefis olduğu kadar hazin şarkılarından birine geçiyorlar:

«Fırakınla gözüm, gönüm kan ağlar!»
Ne yalan söylüyeyim, sonbahar (Devamı 4 üncü sayfada)

seniz, sizden zorla alırlar.

Dedi,

Selâfe, yaptığı muhalefetin bey-hude olduğunu anladı. Anahtar-ları vermede mecbur kaldı.

Osman, anahtarları getirip Re-sulü Ekrem Efendimize verdi.

O sırada (Abbas), Fahri kâinat Efendimize yaklaşıp:

— Ya Resulüllâh!.. Zemzem ku-yusunun (Sekayet) [1]hakını bana verdiğin gibi, Kâbenin mu-hafızlığını da bana bahşet. Anah-tarları bana ver.

Dedi.

Resulü Ekrem Efendimiz, süktü etti. Hiç cevap vermedin, kapıyı anahtarla açarak Kâbeye girdi. Ve o zaman;

(İnnallâhe ye'mürüküm en te-uddulemânâte ilâ ehlihâ..)

Ayetü kerimesi nüzul etti. Bu â-yetin mânâyı şerifi;

(Allah, emrediyor. emanetleri, ehline ver.)

Demekti.

Resulü Ekrem Efendimiz der-hal başını çevirdi. Kapının önün-de duranlara göz geçirdi. Bunla-rın arasında bulunan Osman bin Talhaya işaret edip yanına çağıra-arak, anahtarları ona iade etti.

Resulü Ekrem Efendimiz, Kâ-be kapısının kanatlarını açarak iç-eri girdiği zaman, Mekkenin büt-tün âyan, eşraf ve rüesası da ora-ya toplanmışlar.. Resulüllâh E-fendimizin, kendi haklarında ve-receği hükmü beklemekte idiler.

Fahri kâinat Efendimiz, bunla-ra hitap etti:

(Devamı var)

[1] Kâbede hacılara zemzem suyu dağıtan sakadır. Bu vazifeyi alan kibar eşraftan sayılırdı.

NAHKEMELERDE ve POLİSTE

Mühim bir müessesenin mümes-sili kıyafetine giren dolandırıcı

Mezkûr müesseseye ait sahte makbuzlar tanzim ederek 600 lira alırken yakalandı

İstiklâl caddesinde «Hayri bey» apartmanında oturan Manastırı Abdurrahman adında birisi, Ayaz-paşa «İstanbul palas» ta oturan maden mühendisi Bekir Özden'e müracaat ederek kendisinin mü-him bir müessesenin mümessili ol-duğunu, ellerindeki 33 ton inşaat çivi demirini kendisine satabilece-ğini söylemiştir.

Maden mühendisi kabul etmiş, ancak demirlerin tutarı olan 5290 liraya mukabil makbuz istemiştir.

Abdurrahman bunun üzerine, Sirkeci Reklam matbaasına müracaat ederek mezkûr müessesenin makbuzlarından yaptırmış ve mü-hürüyle de sahte bir mühür kaz-dırarak sahte makbuzu doldurmuş, mühürü de basmış, maden mühendisine götürmüştür.

Ancak maden mühendisi şüphelendiğinden daha evvelce vaziyeti polise bildirmiş ve dolandırıcı nu-marası tespit edilmiş olan 600 lira-

yı alırken cürmü meşhûr halinde yakalanmıştır.

Sahtekar dolandırıcı yakalandı-ğını anlayınca, makbuzu yutmak istemiş de buna meydan veril-memiştir.

Bir hırsız tevkif edildi

Abdurrahman adında birisi, muhtelif yerlerde bir hayli hırsız-lık etmiş, nihayet dün yakayı ele vermiştir. Hırsız cürmü meşhûr beşinci sulh ceza mahkemesince sorgusunu müteakip tevkif olun-muştur.

Bir kasap et yerine parmaklarını doğradı

Şişide Halâşkargazı caddesinde 294 numarada kasaplık yapan E-rmin Ketenci dün dükkânında et ke-serken bıçağı k a z a e n per-maklarına indirmiştir. Parmakları doğranan kasap baygın bir halde Şişli çocuk hastahanesine kaldırıl-mıştır.

Gözlerim mütemadiyen saatte. Yelkovanın hareketi değil, saniye kadrının dönüşü belli belli ol-muyor. Daimi bir tıktak, fakat yü-rümeyen bir saat! Hep evham. Ko-lumdaki saatten bir buçuk dakika geri olduğunu görünce derhal a-yar ediyorum.

Annem, bendeki bu fevkalâdeli-ğe, yani bütün gün evde kapanma-ma sevinmiyor değil, fakat tuhafı-na da gidiyor.

Vakit geçsin diye, saçma sapan şeyler konuşuyorum, sık sık kahve i-çiyor, Sigara yakıp kül tabağına bırakıyor ve tamamen yanıp bit-mesini kaç dakika sürdüğünü hesap ediyor. Bazıları yarı yerde, bazıları da başlangıçta söyler. Sebebi arıyorum: Ateşin tabağa temasile kâfi miktarda hava ala-mamasından olduğunu anlıyorum.

Ne güzel tecrübe ve vakit geçir-me usulü değil mi?

Nihayet, tayin edilen saat yak-laştı ve hazırlanarak çıktım.

Bir gece evvel konuştuğumuz

ŞEHİR HABERLERİ

Tramvay seferleri

Bebek, Edirnekapi ve Yedikule hatlarında yarıya indiriliyor

Tramvay raylarının ve arabalar-la malzemenin bozulmalarını temin için bazı tramvay hatlarında seferlerin tahdit olunması kararlaştırılmıştır.

Bu cümleden olmak üzere Sirke-ci - Edirnekapi ve Edirnekapi - Sirkeci, Sirkeci - Yedikule ve Ye-dikule - Sirkeci, Bebek - Eminönü,

Eminönü - Bebek hatlarında sefer ler yarıyariya azaltılacaktır.

Hâlen bu hatlarda günde 30 de-fer sefer icra olunmaktadır.

Seferler günde 15 e indirilecek-tir. Şirketi Hayriye idaresi Köp-ür - Bebek arasında karşılıklı ola-rak vapur seferlerini buna muka-bil mühim miktarda arttıracaktır.

Üsküdar mey-danının asfaltı

Belediyeye 173 bin liraya mal olacak

Üsküdar meydanının asfaltı tah-vil olunması işine ait son muamele-ler dün ikmal olmuştur.

Meydanın asfalt kaplanması işi-ne 73 bin lira sarfolunacaktır. Bu-radaki tretuvar ve kaldırımlar «Mozayik parke» ile süslü bir şe-kilde inşa olunacaktır.

Tretuvar ve kaldırımlara da 60 bin lira harcedilecektir. Bu suret-le Üsküdar meydanının tanzimi işi belediyeye 173 bin liraya malola-caktır.

Millî Müdafaa Vekili

Millî Müdafaa Vekili Şaffet A-rikan dün sabahki ekspresle An-karadan şehrimize gelmiştir. Şaf-fet Arıkan Haydarpaşa istasyo-nunda İdareci Örfiye Komutanı A-li Rıza Artunkal, İstanbul Komu-tanı General İshak Avni, Vali ve Belediye Refsi Lütfi Kırdar ile as-keri ve mülki erkân tarafından karşılanmıştır.

Bütün ilmektepler

Yarın sabahdan itibaren tekmi-l resmî, hususî ve azınlık ilkokulları 941 - 942 yılı tedrisatına başla-yacaklardır. Bu yılda bazı resmî il-kokullarda geçen yıllarda olduğu gibi çifte tedrisat yapılacaktır.

Köy enstitülerine muallim

Maarif Vekâleti köy enstitülerin-den iyi derecede mezun olacak ta-lebeler arasında, liyakati görül-enlerin enstitü müdürlükleri tara-fından seçilmek suretile, köy en-sitülerine öğretmen olarak tayin e-dilmelerine karar vermiştir.

Karabük fabrikasında yeni

Karabük demir ve çelik fabrika-larını muhtemel feyzanlardan korumak için vücutte getirilmiş olan tesisatın ıslah ve tevsine ka-rar verilmiştir. İlk olarak evvel-ce inşa edilmiş olan büyük seddin takviyesi için ilâve bazı kısımlar inşa edilecektir. Bu ilâveler için 197 bin liralık tahsisat ayrılmış-tır. İnşaatı önümüzdeki ay içinde başlanacağı umulmaktadır.

Nişantaşı Kız San'at okuluna

Yeni inşa olunan «Nişantaşı kız san'at okulu» binasının etrafına ihata duvarları çekilecektir.

Bu işe 2200 lira sarfolunacaktır.

Kasımpaşa-Has köy caddesi

Kafesçi Bekir camii de kısmen yola alınacak

Kasımpaşa ile Hasköy arasında yeni açılmakta olan yeni büyük caddenin inşaatına devam olun-maktadır. Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar evvelki gün inşaat mahalline giderek buradaki faali-yeti tetkik etmiştir. Yeni yolun güzergâhında bulunan Kafesci Bekirfendi camiiinin bir kısmı da yıkılarak yol genişletilecektir.

Camiin diğer kısmı esaslı bir şe-kilde tamir olunacaktır.

Kadıköyünde yeniden

Kadıköyünde «Söğütöçme»-deki yolların yeniden inşa olunma-sı kararlaştırılmıştır.

Bu inşaat 24 bin lira harcana-caktır. Belediye Daimi Encümeni bugün işi bir müteahhide ihale e-decektir.

Şehzadebaşında tamir

Şehzadebaşındaki «Evliyaçele-bi» ve «İskender» caddelerinin ta-mir olunması kararlaştırılmıştır.

Lâstik tevziatına yarın

İstanbul vilâyeti işe müdürlü-ğü lâstik tevziatına yarın sabah-tan itibaren başlayacaktır. Tevzi-t listeleri tamamen tespit edilmiş ve müraca edenlerin muamelelerine başlanmıştır.

İlk parti 300 ve ikinci parti de 500 otomobil lâstığı tevzi edilecek-tir.

İtalya ile ticaretimiz

İtalyadan şehrimize bir miktar mal gelmiştir. Bu mallar meyanın-da deri sanayiinde kullanılan ar-zak, makine yedek aksamı, radyo aksamı, elektrik malzemesi vesa-ire gelmiştir.

Diğer taraftan İtalyadan bir çok firmalar memleketimizden bir çok taleplerde bulunmaktadırlar.

Zincirleme diğış makinesi

Fiat murakabe teşkilâtı, dün zincirleme suretile yapılan bir ma-kine ihtikârı tespit etmişlerdir.

Kostî Aristerhan isiminde biris-t müşterisine 190 liradan bir diğış makinesi satmıştır. Bu fiattan şü-p helenen müşteri vaziyeti derhal murakabe bürosuna bildirmiş ve yapılan tahkikat neticesinde bu makinenin elden ele tam dört el değıştirmiş suretile fiatı yükseltildiği anlaşılmıştır. Suçluların hepsi adliye verilmiştir.

TRAKYA GÜMRÜĞÜ

Baş müdür tet-kiklerini bitirdi

Gümrük işleri yeni şekilde tanzim edilecek

İstanbul Gümrükler Baş - müdürü Medhi Adakan Trak-ya'da yaptığı tetkikleri ikmal ederek şehrimize dönmüş ve tetkikatının neticesini bir ra-porla Gümrük ve İhtisarlar Vekâletine bildirmiştir. Baş - müdür Avrupa hududu gümr-ruk teşkilâtında bugünün za-ruretlere göre yapılması i-cap eden değışiklikleri tespit etmiştir. Çünkü mülum ol - duğu üzere Avrupa ile mü - nakalât şimdilik yeni bir şe-kilde kamyonlarla yapılmak-tadır. Gümrük muameleleri de bu şekilde tanzim edi-lecektir.

Hayvan hasta-nesi genişliyor

Belediye burada yeni bir bina yaptıracak

Belediye Reisliği Fatihdeki hay-van hastahanesini genişletmeği kararlaştırmıştır. Bu maksatla hastahanein yanında yeni bir bi-na inşa olunacaktır. Müessesenin baytar ve müstahdem kadrosu da genişletilecektir.

Otobüslerin yeni sefer tarifeleri

Otobüslerin yeni hareket tarife-leri dün akşamdan itibaren tatbik mevkine girmiştir. Yeni tarife-ler Belediye tarafından tasdik e-dilmiştir. Bu vaziyete göre oto-büslerin yeni hareket saatleri şunlardır:

Edirnekapi - Çhangir

7 den 10 ve 16 dan 20 ye kadar.

Sirkeci - Rami:

7 den 10 ve 17 den 21 e kadar.

Çarşamba - Mecidiyeköy:

7.15 ten 10.15 e ve 16.30 dan 20 ye kadar.

Taksim - Yıldız:

7.30 dan 10 a kadar ve 17 den 21 e kadar.

İçerenköy - Kadıköy:

İçerenköyden 6.50 den, 11.50 ye ve 15.30 dan 19.20 ye kadar. Ka-dıköyden İçerenköy: 7.30 dan 12.15, ve 16.10 dan 19.58 e kadar.

Kocamustafapaşa - Sirkeci:

Kocamustafapaşadan: 7.35 - 10.30 ve 16.30 dan 21.30, Sirke-ci-den: 7.30 dan 10.30 ve 14.30 dan 21.10 a kadar.

Keresteciler - Eyüp:

Eyüpten: 6 dan 10.20 ye ve 16.30, 21.30, 22, 24.

Kerestecilerden: 6.45 ten 11.30 a ve 16.15, 21.30 ve 22.24 e kadar.

Taksim - Yenimahalle:

Taksimden 7.30 - 24, Yenima-halleden 7 den 23 e kadar.

FİKİRLER

Milyarlar müca-delesini hangi blok kazanacak?

Yazan: Hâmit Nuri İrmak

Üçüncü yıldıa devam e-den, hangi senenin, hangi ayında biteceği belli ol-mıyan harp, dünya milletlerini bloklara ayırdı.

Yalnız İngilterenin, Uzak Asya ile Afrikada, Okyanus adalarında ki müstemlekeleri, dominyonlarla birlikte 40,000,000 kilometre mu-rabbat arazide yaşayan 800,000,000 miktarda varan nüfusu ile Rus-yanın 200,000,000 halkı, manevî cephe de tamamen, maddî sahada kısmen harp ve mücadele, müda-faa halindedirler. Bu bloka müza-hir, mücadeleye fiilen iştiraki bek-lenen 130,000,000 milyon nüfuslu Birleşik Amerikayı bu miktara il-âve edince, 1,130,000,000 insan küttlesinin bilkuve ve bilfil müc-metian mücadeleye müttiheden iştirak eylediklerini anlarız.

Buna mukabil Orta Avrupa blo-kunu teşkil eden 300,000 kilomet-re murabbat araziye sahip 65,000,000 nüfuslu Cermen veya Almanlar 45,000,000 nüfusu İ-talya taarruz halindedirler. Bu blok, 650,000,000 kilometre murab-bat arazide yaşayan 40,000,000 nü-fusu teşkil eden Yunan, Yugo-s-lavya, Bulgaristan, Romanya, Ar-navudluk blokunu ıgal, istila, iş-tirak tarzlarla kendisine bağla-mıştır.

Orta Avrupa bloku diye göste-rebileceğimiz Polonya, Çekoslo-vakya, Macaristan, Avusturya da-hi 70,000,000 kadar tutan nüfusile Cermen blokı tarafından ya isti-lâ olunmuş, yahut ilhak, mutava-tat suretlerle harbe iştirak ettiril-miştir. Finlandiya, Norveç, Holan-da, Fransa, Danimarka gibi 80,000,000 nüfusa yaklaşan mil-letlerle, Cermen blokunun müza-hiri İspanyayı, yine onun nüfu-zuna tâbi İsveç'i, Portekizi de he-saplayarak saymamız, yekûnları o-na göre kaydetmemiz imkânları vardır.

Fazla paranın, servetin netice-si zevk ve sefahat, anormal gıda ve hayatla şihhatleri bozulan bir kısım ve mahdud insanlarla, yok-sulluk, sefalet, fena hayat şartla-rından, ifrat derecede mesaiden çeşitli hastalıklara tutulanları mezkûr memleketlerde mevcut hastahaneler lâyıkile barındıra-mamakta idi. Üçüncü yıldıa de-vam eden harbin her mevsimdeki taarruz ve mücadele safhalarında neşrolunan resmi tebliğlerdeki ö-lüler hariç, yaralıları, sakatlanan-ları hesap ederek, milyonlara va-ran yekûn karşısında kalırlız ve diyebiliriz ki, tayyare, top bom-balarile, mermilerle harap olan sayısız şehirlerde, kasabalarda, köylerdeki mütebaki binalar birer hastahane haline gelmişlerdir.

Dört senedenberi Çinde harple uğraşan Japonyayı bu hesaba da-hil etmedik.

Muharip memleketlerin gazete-lerinin, propaganda servislerinin, resmî, yarı resmî ajanslarının sü-tunlarındaki nesriyatı, harp istih-salâtının normal tarzda devam et-tiğine, arttırıldığına, gıda madde-lerinin elde olunanların kâfi geldiğine, geleceğe dair sözleri bu vaziyet karşısında birer haki-ikat saymakta tereddüde düşülmek tabiidir.

Dünya tarihinin kaydetmemiş olduğu bu derece büyük ve şid-detli harple, geniş mücadelede, milyarlarca insanın, milletler küttlesinin boğuşmasında son za-fer hangi blokta kalacak? Şüphe-siz ki kemmiyet, kı-yfiyet itibarile istihsalâtı, imalâtı fazla yapabilen, ruhi hallerindeki metaneti bozul-mıyan blokta...

«Çatalçeşme» nakledilecek

Belediye Reisliği Bostancıda ki meşhûr, tarihi «Çatalçeşme» yı yol mahzurunun izalesi için bulun-duğu mahalden başka bir yere ka-tırmayı kararlaştırmıştır. Geride, civarda münasip bir mahal aran-maktadır.

Nakil işi münasip bir zamanda yapılacaktır. Çeşmenin taşları ve kitabeleri itina ile sökülecek, yeni yerinde aynen kurulacaktır.

(Devamı var)

Hayata Tapıyorum!

Yazan: İRFAN DOĞAN

Edebî Roman: 13

Nedense ben hakiki sebebi söy-lemeyim de başka bir şey uydura-rak onu ikna ettim. Saf kadın ça-bucak inanıverdi.

Ertesi geceye kadar geçen za-manı burada yazmağa lüzum gör-müyorum ve esasen anlatılacak mühim bir şey de yok. Çünkü, bu-lün gün evde oturdum ve yalnız Hayat'ı düşündüm: Acaba diyor-lum, bendeki sevgiyi bir parça olsun anıyabiliyor mu? Genç ya-şlı bir genç kızın herhangi bir er-kek karşısında bulunduğu zaman bile bir şeyler umacağı muhakkak-tır değil mi? Hele Hayat, yaşınnı icabatından daha çok hassas oldu-ğuna nazaran ve benim de vüziim-

de, herhangi bir erkekteki alelade alâkadan fazla bir şeyler bulundu-ğu belli olduğuna göre, bunları o-inceleme mi midir?

Onun beni düşünebileceğini ta-hayyül ettiğim zaman, şimdide ta-rifsiz bir kaynaşma oluyor. Yemek yerken tikaniyorum, su içerken her yudumda nefes almak ihtiya-cında kalıyorum.

Ne tuhaf bir şey: Hasret kaldı-ğım ve ondan bir alâka olmya-cağını tahmin ettiğim zaman hü-zün duyuyorum; aksini düşündü-ğümde de içimde dolaşan sonsuz sevinç beni takatsiz bırakıyor. Ya ben ona tamamilen malk olursam çıldıracağım mı acaba?

SON HABERLER

İrandan dönen mihver elçileri

Alman büyük elçisi ve 474 kişilik Alman tebaası Ankara'da

Ankara, 27 (A.A.) — İrandan Almanyaya dönmekte olan Almanyanın Tahrir büyük elçisi 474 Alman tebaasından mürekkep kafile bugün hususi bir trenle şehrimize gelmiş ve bir saatlik bir tevaküftan sonra buradan ayrılmıştır.

Macar Maslahatgüzarı
Erzurum, 27 (A.A.) — Macaristanın Tahrir maslahatgüzarı refakatlerinde elçilik memurlarından 3 kişi bulunduğu halde dün otomobil ile buraya gelmiş ve akşam trenle İstanbul'a hareket etmiştir.

Moskovada

(Başmakaleden devam)
aralıkta az çok değişmiştir. Kiyev'in sukutu ve Ukrayna'nın elden çıkması yalnız bu sahada yüzbinlerle esir verilmesi Rusyanın maruz kaldığı ağırca darbelerdir. Leningradın sukutu beklenilebileceğinden de bahsolumuza başlamıştır. Londra mehafili bu müstahkem mevki hakkında şimdiden teessür duymaya başlamışlardır. Leningrad Almanlar alır larsa Çarlığın bu eski payitahtı ile beraber sanayi merkezlerinden biri daha Moskovanın elinden çıkması olacaktır. Üç buçuk milyona yakın nüfusa bu eski payitaht dünyanın en muazzam şehirlerinden biridir ve tarihte bu kadar kalabalık bir şehrin muhasara ve harben zaptedildiği mesbuk değildir. Vahşiyane ve cehennemî boğuşmalar olduğunu Röyterin tebliğlerinden anlıyoruz. Bir halde ki konferans akdi kararile toplanması arasında Kiyev, Leningrad ve Ukrayna gibi mühim arazi kısımları bugün Sovyetler için kaybedilmiş vaziyettir. Konferansın yardım planlarını tanzim ederek bunu tatbik için Londra ve Vaşingtona hazırlıklar yapılması ve sonra da fiilen fabrikalarda iş tihşalâtın başlaması ve bilâhare Ruslara bunların yetiştirilmesi zamanına kadar bu muazzam harp cephesinde neler cereyan etmiş olacağını bugünden tayin etmek muhaldir. Ağlebi ihtimal bu düşüncelerden dolayıdır ki bir Tokyo telgrafı, Moskova konferansının şimdiki yeni programının bir de Rusyayı ne pahasına olursa olsun Almanlarla müferit ve ayrı bir sulh yapmaya ikna etmek olduğunu iddia ediyor. Esasen Londra'dan (United Press) in verdiği bir telgrafta, geçenlerde tahlil ettiğimiz veçhile, bu noktayı ima ederek Anglo - Saksonlarca gösterilecek fazla taallülün Hitlerin basınımlarını teker teker emek hususundaki eski politikasını takviye etmesinden endişe izhar ediliyordu.

Moskova konuşmalarından konuşulanların başında gelen Japon hükümeti, Milli Çin (Çan - Kay - Şek) hükümetinin bu toplantıya çağırılmaması olmasını Tokyounun bir zaferi gibi gösteriyor. Filhakika Çuking hükümeti Anglo - Sakson - Rus mükâlelerine iştirak etseydi Uzak şarkta bir Rus - İngiliz - Ameri-

Profesör Mebuslar

Bir kısmı Mebusluğu tercih ettiklerini bildirdiler

Ankara, 27 (İkdam muhabirinden) — Geçen seçimde hem mebus hem de İstanbul Üniversitesinde profesör olanların mebus veya profesörlükten birini tercih etmeleri muvafık görülmüştü.

Haber aldığımız göre bu kararın Ankara'da Hukuk ve İDL Tarih Fakültesi ile Siyasal Bilgiler Okulu gibi diğer yüksek okullarda profesörlük eden mebuslara dahi teşmili muvafık görülmüş ve kendilerine tebliğat yapılmıştır. Bundan istiyenler profesörlüğü seçecekler, istiyenler mebuslukta kalacaklardır.

Bu mebus profesörler arasında olanların isimleri şunlardır:
Mahmut Esat Borkurt (İzmir), Yusuf Ziya Özer (Eskişehir), Yusuf Kemal Tengirçek (Sinop), İbrahim Necmi Dilmen (Burdur), Ahmet Şükrü Esmer

(İstanbul), Fuat Köprülü (Kars), Mustafa Zaffer Gökçer (Konya), Besim Atalay (Kütahya), Hâzım Atif Kuyucak (Zonguldak), Hikmet Bayur (Manisa), Saim Ali Dilemre (Rize), Hasan Saka (Trabzon), Şevket Raif Hâtiipoğlu (Afyon), Atif Akgöz (Bursa), Naim Hâzım Onat (Konya), Semsettin Günlaltay (Sivas), Sadri Ertem (Kütahya), Salâh Yargı (Kocaeli).

Öğrendiğine göre bu profesörlerden şimdiki kadar İbrahim Necmi Dilmen, Besim Atalay, Hâzım Atif Kuyucak, Hikmet Bayur, Hasan Saka, Salâh Yargı, Ahmet Şükrü Esmer cevap vermişlerdir. Bu mebuslarımız mebusluğu profesörlüğe tercih ettiklerini bildirmişlerdir.

Büyük Türk Amirali

(Baştarafı 1 inci sayfa)

balık, merasimin başlama saatine doğru kesafet peyda etmiş, büyük caddede nakil vasıtalarının seferi tatil edilmiştir. Bu kalabalık arasından Örfi İdare Komutanı Korgeneral Artunkal, Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, İstanbul Komutanı Tümgeneral İshak Avni Akdağ, Mıntıka Komutanı General Ziya, Merkez Komutanı, Mülki ve Askeri erkân, Parti ve Halkevi heyetleri göze karşıyor. Barbarosun türbesi önünde iki deniz eri, Barbaros devrinin Kalyoncularını hatırlatan kıyafetlerle yer almışlardır.

Merasime İstiklâl Marşı ve bayrak merasimle başlandı. Müteakiben Beşiktaş kaymakamı Sabri sözer hazırlanan kürsiye çıkarak büyük Amiralin hayatına ve deniz tarihindeki eşsiz varlığına dair uzun bir hitabe irad etti. Bunu müteakip kürsiye çıkan bir deniz teğmeni bugünkü Türk denizcilerinin büyük cederlerinin açtığı şeref yolunda can vermeğe hazır olduklarını tebarüz ettirdi.

Bundan sonra Bahriyelilerimiz Barbaros makberesi önünde güzel bir geçit resmi yapmışlar ve merasim böylece sona ermiştir.

Gece de haricî elektrik tesisi bulunan bütün resmî müesseseler tenvir edilmiş ve Boğaz vapurları Beşiktaştan geçerlerken projeksiyonlarını büyük Türk Amiralinin makberesine tevcih ederek aydınlatmışlardır.

kan husumet cephesinin kurulmasından Japon hükümeti çok şüphelenilebilir. Maamafih Moskova'daki görüşmelerin Japonlar tarafından çok sıkı bir alaka ile takip olunacağına zerre kadar te'reddüt edilemez. Amerika ile Prens (Konoye) nin Ruzvelte şahsi bir mektup ile başlayan müzakereler henüz kat'i bir neticeye bağlanamamıştır ve bağlanması şartları da kolay değildir. Tokyo daima kâğıdını ve oyununu açıkça göstermemek hususunda ısrarlı bir hareket hattı takip ediyor. Bu sürprizler harbinde hergün yeni hadiseler beklenilebilir.

Sovyet tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfa)

24 Eylülde 118 düşman tayyaresi düşürülmüştür. Sovyetler 29 tayyare kaybetmişlerdir.

İhata Edilen Kuvvetlerin Dörtte

Üçü Kurtulmuş

Londra, 27 (A.A.) — Leningrad'da düşen birer bir değişiklik olmamıştır. Muharebelerin şehrin civarında değil, şehrin civarına 12 kilometrelik bir mesafede mesela Peterhof veya Strelna'da cereyan ettiği zannedilmektedir.

Haftanın başlangıcında Almanlar Strelna nehri nehrine geçmeğe muvaffak olmuşlar ise de bir mukabil taarruz neticesinde ilk mevzilerine atılmışlardır.

Stokholm'deki Rus mahfellerinde de basıl olan kanaate göre Bud-yenni, Kermenguç'da Almanlar tarafından ihata edilen Rus ordularının dörtte üçünü kurtarmağa muvaffak olmuşlar.

Odesa Müdafileri

Londra, 27 (A.A.) — İnsiyafi tek rar Odesa müdafileri ele almışlardır. Ruslar düşmanı şimale doğru geri püskürtmüşlerdir. Dinyeper nehrinin mansabında bulunan Logun mintakasında iki gündenberi devam eden taarruz neticesinde Sovyet kitaları düşmanı stratejik bir nehir olan Karmassiden taretmişlerdir.

Leningrad'da

Moskova, 27 (A.A.) — «Kızıl Yıldız» gazetesine gönderilen bir telgraf haberinde Leningradın cenubunda Sovyet kitalarının bir aydanberi Volkof sahlini tuttukları bildirilmektedir. Bu hat şimdiki Almanların elinde bulunan Novgorod'a takriben iki kilometrelik bir mesafeden geçmektedir. Almanların bu nehrî geçmek için yaptıkları bütün teşebbüsler akim kalmıştır. Sovyet keşif kolları gece sık sık nehrî geçerek Alman eserlerini getirmektedirler.

Londraya Göre

Londra, 27 (A.A.) — Londranın salâhiyyetli mahfilleri, Rus cephesinde imtidadında muharebenin şiddetle devam etmekte olduğundan haberdardır. Maamafih cephenin herhangi bir noktasında muharebenin inkişafına ait sarîh malûmat yoktur.

Kırma müteveccih düşman taarruzu devam ediyor. Gelen muhtelif haberlere göre Almanların bu mintakada paraşütçüler kullanırları söylenmekte ise de Londra'da bunu teyit edecek malûmat yoktur.

Alman tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfa)

hakuk ettirilen hareket esasında 665.000 esir alınmıştır. 884 tank, 3718 top ve sayısız miktarda her nevi harp malzemesi igtinam ve yahut tahrip edilmiştir. Düşmanın yeniden uğradığı ziyat çok yüksektir.

Tarihin hiç kaydetmediği bir muzaferiyet istihsal edilmiştir. Hava kuvvetlerimiz Toula mintakasındaki harp imalat fabrikalarını ve Moskovada askeri tesisatı bombardıman etmişlerdir.

Fin Kuvvetleri Bir Ada Daha İşgal Etti

Helsinki 27 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, dünya meşhur Manastırım bulunduğu Lado-ga gölündeki Konevurturt adası dün Fin kuvvetleri tarafından işgal edilmiştir.

Manastırım esas binası ile müstemilâtından büyük bir kısmı tahrip edilmiştir.

Moskovaya Hava Hücumu

Berlin 27 (A.A.) — D. N. B. Salâhiyyetli bir kaynakta bildirildiğine göre, Alman savaş tayyareleri dün gece yeniden Moskovaya hücum etmişlerdir. Askeri mevzilere isabetler olmuş ve yangınlar çıkmıştır.

Kremlin sarayı binalarına düşen bombalar burada ehemmiyetli hasar ıka etmiştir.

Demiryollarına ve mevkilere karşı yapılan mükerrer hava saldırıları Moskovanın işgesinde ciddi müşküller çıkmasına sebep olmuştur.

Berlin 27 (A.A.) — D. N. B. Şark cephesinin şimal kısmında Alman tayyareleri 26 Eylül günü kuvvetli Alman kitalarile birlikte düşman ordularına karşı müteaddit harekâta iştirak etmiş ve muvafakiyetle tetevvük eden muharebeler yapmışlar.

Leningrad mintakasında çevrilmüş Sovyet kuvvetlerine karşı mütemerkiz hücumlar yapılmıştır. Sovyet kuvvetleri ağır ziyata uğramıştır.

Alman tayyareleri 26 Eylül gün-

Örfi İdare Tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfa)

miyanların bu yaptıkları vazifelerin vatani birer hizmet ve yardım kabul edilmeyeceği gibi hiç bir mevkî ve kıymet de olamayacağından bir daha tavizhan yazmakla bu gibi mütereddî vatandaşlarımızı imanı, azim ve fedakâr olmağa davet ederim.

Örfi İdare Komutanı

Korg.

A. R. Artunkal

Atlantikte vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfa)

tarafından tertip edilen devriye ler sayesinde İngiltereye harp malzemesi taşıyan vapurların son 60 gün içinde daha az batırılmakta olduğunu söylemiş ise de batan vapurların miktarı yine oldukça büyük bir yekûna balığ olmaktadır. Bu yekûn Amerikan tezgâhlarının vapur inşa kabiliyetini geçmektedir.

Almanya Bulgaristan

(Baştarafı 1 inci sayfa)

ri yeneceği ve Bulgarlar kendilerini hiçbir kazanç temin etmeyecek olan bir harbe sürükleyeceği muhakkak addedilmektedir. Fakat Bulgaristan harbe girdiği takdirde bundan doğacak mahzurların Almanyanın elde edeceği menfaatlardan çok olması ihtimali vardır.

nü 89 düşman tayyaresi tahrip etmişlerdir. Bunlardan 66 sı hava muharebelerinde, 17 si tayyare dafi ateşle ve 6 sı da yerde tahrip edilmiştir. Cenup mintakasında savaş tayyarelerimiz derinliğine akınlar yapmışlar ve sevkuleyşi ehemmiyeti haiz demiryollarını tahrip etmişlerdir.

İki Gemi Batırıldı

Berlin 27 (A.A.) — D. N. B. Salâhiyyetli bir askeri kaynaktan bildiriliyor:

Alman savaş tayyareleri 26 Eylül günü Ladoga gölündeki düşman gemilerine taarruz etmiştir. Her biri 1800 ton hacminde bulunan iki gemi vahim hasara uğramıştır.

Bitarafılık kanununun ilgası

(Baştarafı 1 inci sayfa)

dağı bir makalede bitarafılık kanununun kaldırılmasını ve başlıca deniz ticaret yolları civarındaki Amerika deniz üslerinin kuvvetlendirilmesini tavsiye etmektedir.

Konks diyor ki:

Greenland'ı ve İzlandayı muvakkat işgalimiz büyük Britanya giden Atlantik yollarında bize üsler temin etmiştir.

Gaibibe denizinde ve İngiliz Guanasında İngiltereden aldığı limanlar cenubi Amerika yolumun himayesine yaramaktadır.

Panama kanalındaki üslerimiz de garp sahili boyunca cenubi Amerika yolunun bir kısmını himaye etmektedir.

Bununla beraber Şarkı Hindistan ve Avustralya yollarında ticareti himaye için daha başka üsler de ihtiyacı vardır.

Knoks bitarafılık kanununun aleyhinde bulunmuş ve demıştır ki: Bu kanun siyaseti heyetle umumiyesi itibarile muvaffak olmamıştır. Muvaffak olamamıştır, çünkü bu dünyada gemilerimizin ve mallarımızın himayesinden çok daha mühim şeyler olduğunun idrak etlik. Bugünkü harbin neticesine bağlı muazzam meseleleri artan bir şuur ile müdrik bulunuyoruz.

Yarım küremizde başlıca deniz devleti olan Birleşik Amerika devleti bütün Amerikalıların vapurlarına deniz hürriyeti temin etmek yolunda başlıca vazifeyi üzerine almıştır. Birleşik Amerika bu yükü üzerine almağa ve denizlerin hürriyetini her türlü tecavüz karşı korumağa hazırdır.

RUZVELTİN MESAJI

Vaşington, 27 (A.A.) — Bugün 14 yeni ticaret gemisinin suya indirilmesi münasebetle rels Ruzvelt gemi yapıcılığına gönderdiği mesajda şunları söylemiştir:

«Amerika'da inşa edilen bu ticaret gemileri mütevacçilere Amerikanın hakiki fikrinin ne olduğunu göstermekte ve onlara bizi henüz ezelmekten çok uzak olduklarını anlatmaktadır. Amerikan nisbetinde mâni olmaktadır.»

Mumâileş mesajına şu suretle nihayet vermiştir:

«İstediğimiz gemilerimizin denizlerde dolmasıdır. Gemiler bunun için yapılmıştır. Diğer bir istediğimiz de gemilerimizin torpilleşmesinde, bombardıman edilmesinde veya batırılmasında imkân nisbetinde mâni olmaktadır.»

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Üçlü paktın imzası yıldönümü

Mihver devlet merkezlerinde

Bu münasebetle merasim yapıldı

Roma, 27 (A.A.) — (Stefani)

Roma siyasi mahfili üçlü paktın imzasının birinci yıldönümünün bugün Roma, Tokyo ve Berlinde mâinâr törenlerle kutlandığını ve üç memleket matbuatının paktı imza eden üç millete müteakiben paktı iltihak eden diğer memleketler arasında sıkı dostluk bağlarını belirtmekte mütehit olduğunu beyan etmektedir.

Bu hâdisenin ehemmiyeti, yapılan tezahürat ve bir sene sonunda paktın siyasi ve tarihî bütün mânâ ve kuvvetini muhafaza etliğini teyit eden gazetelerin neşriyatı ile kâfi derecede sabit olmuş bulunmaktadır.

Ribbentrop Matbuat Erkânını kabul etti

Berlin 27 (A.A.) — Üçlü paktın imzalanmasının ilk yıldönümü münasebetile FN Ribbentrop dün cenubi matbuat klübünün salonlarında Alman matbuatına mensup mühim şahsiyetleri ve üçlü paktı dâhil memleketlerin gazete muhabirlerini kabul etmiştir. Bir merasimde İtalya Japon büyük elçileri Romanya, Macar, Slovakya ve Hırvatistan elçileri ve Bulgar masla batışmazı da hazır bulunmuşlar.

rika için, demokrasi için, hürriyet için ölmü olmuştur. Hürriyet yaşayacaktır. Bütün beşeriyete karşı olan taahhütlerimiz ve duamız budur.»

Birleşik Amerikan İktisadî inkişafının denizlerin serbestisinin oynadığı ehemmiyetli rolü belirtmek isteyen rels Ruzvelt, Amerika deniz tezgâhlarının vücudunda getirdikleri eserleri müdhasse etmiştir.

Mumâileş mesajına şu suretle nihayet vermiştir: «İstediğimiz gemilerimizin denizlerde dolmasıdır. Gemiler bunun için yapılmıştır. Diğer bir istediğimiz de gemilerimizin torpilleşmesinde, bombardıman edilmesinde veya batırılmasında imkân nisbetinde mâni olmaktadır.»

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

Yazan: M. Sami Kerayel

YURTTAN PORTRELER

Erzurum Belediyesi biraz daha faal ve enerjik çalışmalıdır

Erzurumda hayat p. ha. lığı ile mücadele ve esnafın sıkı bir kontrol altına alınması lâzımdır

Bundan evvelki yazılarımızda Doğu Anadolunun en mühim merkezlerinden biri olan ve hattâ başta gelen Erzurum'un bir portresini çizmiş, tarihi zenginliklerinden bahsetmiştik. Bu yazımızda Erzurumda bugünkü hayatı, büyük bir kütlenin daha verimli bir şekilde işlenmesini arzu ettiği belediye mekanizmasını ve hayat pahalılığını anlatacağız. Şu noktayı tebarüz ettirelim ki; Erzurum belediyesi hakkında yazacaklarımız hiçbir tesirin mahsulü değildir. Bunlar yalnız şahsî görüş ve kanaatimizin akisleridir.

Yazan
Murat Kayahan

Bir vilâyet merkezinde belediyenin daha enerjik bir çalışması lâzım. Lokantadan kahveye kadar aşağı yukarı bütün dükkanların vitrinlerinden tutun da akla gelen, gelmeyen her şeyde temizliğe pek riayet edilmemektedir. Şehrin tenviratı çok eksiktir. Meselâ istasyonda şehrin ilk çarşısı arasındaki cadde karanlıktır. Halbuki bu cadde akşamları kalkan Erzurum - Haydarpasa trenine giden yüzlerce yolcu ve uğurlayıcıların gelip geçtiği Erzurum'un en işlek bir caddesidir.

Yiyecek, giyecek vesaire maddelerinin satışı hemen hemen murakabesiz gibidir. Her şey değerinden çok fazla satılıyor. Belediye bu işlerle de lüzum ve ehemmiyeti derecesinde meşgul olmalıdır.

Zabıta blediye teşkilât ve kadrosu çok dardır. Halbuki bu vilâ-

yetin ihtiyaca kâfi bir belediye zabıtası teşkilâtına malik olması lâzımdır. Bu vazifeye alınacak vatandaşlarda da iş kabiliyeti ve görgü aramak ihmal edilmemelidir.

ESNAFIN TELÂKKİSİ:

Erzurumda nazarı dikkati çelbeden hususiyetlerden biri de esnafın sattığı herhangi bir maddede, kâğıda sarmak, ambalaj yapmak lüzumunu hissetmemesidir. Belediye bu nokta ile de meşgul olabilir.

NETİCE:

Erzurum hakkında gördüklerimizi, kanaatlerimizi bir neticeye bağlamak istersek şu neticeye varırız: Tabii güzellikleri ve zenginlikleri bol olan Şark'ın güzel belde, demiryolu sayesinde süratle inkişaf etmiş ve etmektedir. Tarihî eserler bol ve zengindir. Hükûmetin yardımı sayesinde Garba doğru mamur bir Erzurum gelişmektedir. Yalnız hayat pahalılığı, belediyenin biraz batı mesaisi kendini hissettiriyor.

Cephelerde Vaziyet

Alman - Sovyet harbinde yeni inkişaflar

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

man hücumu Sovyet mukabil taarruzları durdu. Fakat ikincisi başlamış bulunuyor. Almanlar şehre cennub garbiden ve cennupan hücum etmeyi tercih ediyorlar. Bunun sebebi, Vorosilof ordusunun şarktan bir taarruzuna maruz kalmamak endişesidir.

Leningrad yakında sukut edecek mi? Londra matbuatında böyle bir kanaat vardır. Ruslar müde-

faayı uzatmak için mukabil taarruzlardan vazgeçmiyorlar. Müdafaa hava kuvvetlerinin devamı faaliyetle çok alâkadardır; Ruslar bu meselede zaafa uğurlarsa şehrin sukutu elbette uzun sürmez.

İmen gölü civarında ve Valdai tepelerinde iki taraf ta sıklıkla durmaktadır. Almanlar Vorosilof ve Timoçenko orduları arasında girmeye teşebbüs ettilerse de Rus mukabil taarruzla durakladılar. Herhalde bu bölgede Alman taarruzu Leningradın sukutuna intizaren geri bırakılmış görünüyör. Moskova istikameti, Leningradın sukutundan sonra, fakat üstün kuvvetlerle zorlanacaktır. Vorosilof ve Timoçenko orduları iyi anlaşmışlar, tehlikeyi vaktinde önlemişlerdir. Fakat aşağıda göreceğimiz veçhile Timoçenko ordularıyla Budıyenni orduları iyi anlaşamadılar, bunun neticesi olarak cennup cephesinde Rus orduları Dinyeper muharebelerini kaybettiler.

Merkezde Timoçenko ordularının mukabil taarruzu sevkulceyşi bir netice vermemiştir. Bu taarruzlardan maksat, Almanları Gomel - Semigof istikametine Budıyenni ordularının şimal yanına taarruzdan, daha doğrusu Timoçenko Budıyenni orduları arasında girmekten menetmekti. Fakat Timoçenko bu gayeye erişememiş ve Budıyenni de bu tehlikeyi kendi kuvvetleriyle önleyememiştir.

Marşal Timoçenkunun, cennup taki Rus ordularına yardım makadile Kinsk ve Harfod bölgelerini yeni kuvvetler sevkediğ etmediğini bilmiyoruz. Fakat böyle bir tedbirin yapılmış olması muhtemeldir.

Cennupta vaziyet tamamlanmış. Almanların lehine inkişaf etmektedir. Rus orduları Dinyeperden sökülmiş ve Alman tebliğine göre alınan esir miktarı altı yüz bini geçmiştir. Hulâsa Rus ordularının Dinyeper gibi büyük bir nehri uzun zaman müdafaa edememeleri büyük bir hata olmuştur.

Cennupta Alman orduları şu üç maksat uğrunda taarruza devam ediyorlar:

A — Kiyef şarkındaki Rus kuvvetlerini imha etmek ve Budıyenni kuvvetlerini ihlâlâde uğratmak, B — Şark istikametine ilerliyerek Don nehrine varmak, bu suretle tekml Ukraynanın istilasını tamamlamak; C — Cennup istikametine ilerliyerek Kırım yarım adasını işgal etmek.

Vaziyet gözönüne getirilirse, Almanlar ilk muvaffakiyetlerle bu hedefleri elde edecek kadar ilerlemişlerdir. Kırım işgalinden maksat, Rus donanmasını ortadan kaldırmak, Kırım'da hava üsleri tesis ederek Kafkasyaya kadar hava akınları yapmak, Odesaya yapılacak Rus sevkıyatını önleyerek şehrin sukutunu tesri etmek ve Kırım'dan muvassale ve ikmal işleri için istifade etmektir.

Cennup cephesinde acaba Ruslar ne yapabilirler? Vaziyete göre kat'i müdafaaı Don nehri gerisin de kabul etmeleri muhtemeldir. Ancak hazırlamak için zamana ihtiyaçları vardır. Bu maksatla Dinyeper ile Don nehri arasında ki muntakayı adım adım müdafaa ederek Don nehri gerisine çekilmeleri muhtemeldir. Bundan başka Alman leri hareketini durdurmak için Timoçenko ordularının cennup istikametine taarruzlarda bulunması da varidirdir.

İlkokul kadroları

Maarif müdürlüğü Vekâletten tasdik edilerek gönderilen ilkökul kadrolarını okul idarelerine tebliğ etmiş, diğer taraftan ikinci kadronun hazırlıklarına başlamıştır.

DAĞARCIK

(Baş tarafı 2 nci sayfada)

rin şu hüznü ve firaklı günlerinde yapılan şu musiki imtihanlarında, hani, ben de bir müzeyiz olsaydım, bunların karşısına kâh için için, kâh da büsbütün kendimden geçerek hüngür hüngür ağlardım.

Ne diyelim böyle yufka yürekli müzeyizlerin ve ağlamalı, sıslı, mahim imtihanların darısı, diğer sanatkarların başına!

Osman Cemal KAYGILI

Yeni Neşriyat

YURD

Üniversiteli gençlerin ayda bir çıkardıkları bu mecmuanın beşinci sayısı olgun müdrecatla intişar etmiştir. Okuyucularımıza bu fikir ve sanat mecmuasını tavsiye ederiz. Fiyatı 15 kuruştur.

İstanbul fiat mürakabe komisyonundan

115 No. lu ilân:
Bu ilânda markası ve numarası tesbit edilmiş olan kaşar peynirleri toplam 120 kuruş perakende 145 kuruştan satılacaktır.

H. H.	372	
H. H.	287-288	
M. B. «çuvalda»	301	H. A. peynir üzerindeki marka
C. Y.		
U. D. Şakir Süter		
A. A.	302	
M. A.	295-296	
S. Y. L.	581	
H. Y.	30	
S.	243	
U. D.	«çuvalda» üç yıldız peynir üzerindeki marka	

NOT: Yukarıda numarası bulunmayan markalar Anadolu mamûlâtı kaşarlarıdır. Uludağ U. D. markalarından yalnız Şakir Süterin kaşarları yağlıdır. Diğer U. D. markaları yukarıda zikredilen peynirler meyanıdır değildir.

«U. D. üç yıldız Şakir Süter firmasıdır»
26/9/941 günlü gazetelerde komisyonun 25/9/941 tarihli toplantısında kaşar peynirlerine toptan 120, perakende 145 kuruş narh konulduğu tarzında neşriyat yapılmıştır. Mezkûr neşriyat komisyonun resmî ilânı olmadığı ve kaşar peynirleri hakkında 105 numaralı ilân cari olup yukarıda intişar edilen 115 numaralı ilânın ise yalnız işaret edilen markalara ait olduğu tasrih olunur. (8683)

Bakırköy Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

941 - 65

Bakırköyünde Zeytinlik mahallesinde Hacı Hasan sokak 21 numaralı evde mukim iken ölen Elhananın terekese mahkemeye vaziyet edildik ölünün uhdeyi tasarrufunda bulunan Bakırköy Sakızağacı mahallesi Orta sokak eski 103 yeni 125/127 numaralarla mürakabe bir bap banyeye ehli vukuf tarafından 950 lira kıymet takdir edilmiş ve mezkûr bane iki kattan ibaret dört oda bir belâ bir muthab ve bölme ile ayrılmış diğer bir oda ve bir sofa ve bir taşlık ve miktârı kâfi bahçe ve kuruy ve bahçede ayrıca harap bir odadan ibaret. Mahkemeye bilmüayede satılmasına karar verilmiştir. Birinci müzayedesi 20 teşrinievvel 941 pazartesi saat 14 den 16 ya kadar devam edilecektir. Haddi lâyiaklı bulunmadığı takdirde ikinci müzayedesi 3 Teme 941 pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar devam edecek en çok arttırılan ihale kat'iyesi ıera kılınacaktır. Taliplerin yüzde yedi buçuk pey akçesi veyahut mülki bir banka mektubu ibrazı sureti ile müzayedeye iştirak edilecekleri ve tellâliye taviz bedeli müstariye attır. Satış bedeli satış tarihinden itibaren bir hafta zarfında teyide edilmelidir. Ekteki lara ve illâs kaanun 131 inci maddesinin tatbik olınacağı ve fazla malûmat almak isteyenlerin 941/65 numaralı terekde dosyasına müracaatları ve tanzim kılınan şartnamede mahkeme divanhanesine talik edilmiş olduğu ilân olunur. (7028)

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATİ

«Oduş işba vasıtası» hakkındaki ihtira için İktisat Vekâletinden istihsal edilmiş olan 4 Temmuz 1938 tarih ve 2734 No. lu ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir ve yahut leadi Türkiye'de mevkil fiile koymak için dahi mezuunlyet verilebileceği teklif edilmekte olmakla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada Arslan Han 5 inci kat 1-3 No. lara müracaat eylemeleri, ilân olunur. (7033)

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATİ

«Pul Salmastıraların imalinde işlahatı hakkındaki ihtira için İktisat Vekâletinden istihsal edilmiş olan 28 Eylül 1939 tarih ve 2851 No. lu ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veyahut leadi Türkiye'de mevkil fiile koymak için salâhiyet

İstanbul Levazım Âmirliğinden Verilen Haricî Askerî kıtaatı İlânları

Cins ve miktârları mevcut listesinde yazılı kayak ve kızak imal edilecek bazı makinele 3/10/941 cuma günü pazarlıkla satın alınacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 14.200 lira kat'i teminatı 2130 liradır. Taliplerin Ankara'da M. M. V. Satınalma komisyonuna gelmeleri. (1122-8544)

Beher takımına 74 lira tahmin edilen 400 takım koşum semeri pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 6/10/941 pazartesi günü saat 15 de Ankara'da M. M. V. Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin 4560 lira kat'i teminatlarla belli vakitte komisyona gelmeleri. Şartnamesi 152 kuruşa komisyon alınır. (1072-8243)

18750 kilo patlıcan 3900 kilo domates 2500 liralık kuru üzüm, 1500 ton ot, 16 ton sade yağ kilo 180 kuruştan, 200 ton saman kilos 3,5 kuruştan, 10.000 kilo domates salçası, 1000 kilo kırmızı biber, 5000 liralık sade yağ pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin 29/9/941 pazartesi günü saat 16 da Hâdimköy civarında Muha köyünde askeri satınalma komisyonuna gelmeleri. (1146-8673)

Aşağıda yazılı mevadın pazarlıkla eksiltmeleri 7/10/941 günü hıazarında yazılı saatlerde Geliboluda Askerî Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri.

Cinsi.	Miktârı kilo	Tutarı Lira	Teminatı Lira	İhale Saati
Sade yağ.	25.000	42.500	6375	11
Makarna.	30.000	12.900		
Şehriye	25.000	10.500	3510	16

(1078-8270)

Topkapı Maltepesindeki Satınalma Komisyonu ilânları

24/9/941 tarihinde pazarlıkla 20 ton sade yağın artırma ve eksiltmesine talip zuhur etmediğinden pazarlıkla tekrar eksiltmeye konulmuştur. Muhammen flatı170 kuruştur. Evsaf ve hususî şartlar Topkapı Maltepesinde görülebilir. İhalesi 29/9/941 pazartesi günü saat 14 de komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin kat'i teminatlarla birlikte müracaatları lâzımdır. (8659)

Pazarlıkla 200 tonluk ve 500 tonluk demirden (5) adet baskül alınacaktır. (200) tonluk baskülün muhammen flatı 140 lira ve (500) tonluk baskülün flatı 225 liradır. Hususî şartlar Topkapı Maltepesinde satınalma komisyonunda görülebilir. İhalesi 30/9/941 salı günü saat 15,30 da komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin kat'i teminatlarla müracaatları lâzımdır. (8615)

Kapalı-zarf usulile 30 ton pırncz alınacaktır. Beher kilosunun muhammen bedeli 45 kuruştur. Evsaf ve hususî şartlar Topkapı Maltepe Askerî satınalma komisyonunda görülebilir. İhalesi 18/10/941 cumartesi günü saat 11 de komisyonunda yapılacaktır. Talipler belli günde muvakkat teminat makbuzile teklif mektuplarını saat 10 a kadar komisyona vermeleri. (8576)

Müteahhidi nam ve hesabına pazarlıkla 30012 kilo pırncz alınacaktır. Pırncin beher kilosunun muhammen bedeli 45 kuruştur. Evsaf ve hususî şartlar Topkapı Maltepe askeri satınalma komisyonunda görülebilir. İhalesi 3/10/941 cuma günü saat 11 de komisyonunda yapılacaktır. Talipler kat'i teminatlarla komisyona müracaatları. (8568)

1 — Pazarlıkla 20 ton sade yağ alınacaktır. Yağın beher kilosunun muhammen flatı 160 kuruş olup tutarı (16000) liradır.
2 — Evsaf ve hususî şartlar Topkapı Maltepesinde satınalma komisyonunda görülebilir.
3 — İhalesi 6/10/941 pazartesi günü saat 10 da komisyonunda yapılacaktır.
4 — Kat'i teminatı 2400 liradır. (8528)

YATI MEKTEPLERİNE

Çocuk verecekler: Yatak, Yorgan ve Çarşaflarıyla Yatak Üstü Battaniye, Haylu ve Bornozlarını ucuzca mağazamızdan alınız. İstanbul Sultanhamam cad. No. 4. Tel: 20625

Bursa Pazarı: Sipahi oğlu Hasan Hüsnü

İstanbul Komutanlığı Satınalma Komisyon'u İlânları

Pazarlık günü istekli çıkmayan 102 kalem oto malzemesi 29/9/941 pazartesi günü saat 10 da pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir. İsteklilerin teklif edecekleri fiata göre kat'i teminatları ile Fındıklıda satınalma komisyonuna gelmeleri. (8602)

Dolmabahçe Hayvan hastahanesinde birikmiş olan 30 araba gübre 29/9/941 günü saat 15 de pazarlıkla satılacaktır. Almak isteyenlerin belli gün ve saatte Fındıklıda satınalma komisyonuna gelmeleri. (8603)

Aşağıda miktârları yazılı kok kömürleri nakyesi 30/9/941 salı günü hıazarında yazılı saatlerde pazarlıkla ihale edilecektir. Pazarlık ton kilometre üzerinden yapılacaktır. Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir. İsteklilerin teklif edecekleri fiata göre kat'i teminatları ile birlikte belli gün ve saatlerde Fındıklıda satınalma komisyonuna gelmeleri. (8604)

	Saat Dakika
Kadıköy Gazhanesinden Haydarpasa hastahanesine 1500 ton	10,30 da
Dolmabahçeden Gülmüşsuyu Hst. 400 ton	11
Yedikule'den Z. burnu ve Yedikule hastahanesine 311 ton	11,30 da

29/9/941 pazartesi günü saat 15,30 da pazarlıkla 8 ton karaman koyun eti satılacaktır. Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte teklif edecekleri fiata göre kat'i teminatları ile birlikte Fındıklıda satınalma komisyonuna gelmeleri. (8680)

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Eksiltme Komisyonundan:

1 — Merkezimizde ait Sinop molürü tekne ve makine aksamı açık eksiltme ile tamir ettirilecektir. Keşif bedeli (691) lira (95) kuruştur.
2 — Bu işe ait şartnameler şunlardır:
A — Fenni şartname
B — İdari şartname
3 — İstekliler bu şartnameleri (4) kuruş mukabilinde merkezimiz levazımından alabilirler.
4 — Eksiltme 7/10/941 salı günü saat 14 de Galatada Karamustafapaşa sokkında kâin mezkûr merkez satınalma komisyonunda yapılacaktır.
5 — Muvakkat teminat miktarı (51) lira (90) kuruştur.
6 — Eksiltmeye gireceklerin bu gibi tamirat yaptıklarına dair bir vesika göstermesi şarttır. (8464)

As. Tbb. Okulu Müdürlüğünden

1 — Üniversite teditatı 31/1.Tes/941 de başlayacağından silâda bulunan As. talebemin silâ izni birinci teşrinin 28. ne kadar temdit edildiği.
2 — Bu sene yeni kayıt ve kabul edilmiş olan talebelerin ise 15 birinci teşrinde okula lîthak etmeleri ilân olunur. (8441)

verileceği teklif edilmekte olmakla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada, Arslan Han 5 inci kat 1 - 3 No. lu odalara müracaat eylemeleri ilân olunur.

Sahibi: E. İ Z Z E T. Neşriyat
Direktörü: Cevdet Karabılgın
Basıldığı yer: «Son Telgraf»
Matbaası

DOKTOR
Hafiz Cemal

LOKMAN HEKİM
DAHİLİYE MÜTEHASSISI
Divanyolu 104

Muayene saatleri: 2.5-6. Tel: 22398